

Predkladá: Kancelária primátorky mesta

Výzva na zaujatie stanoviska k problematike znečisťovania a ochrany ovzdušia na hornej Nitre

Dôvodová správa:

Mesto Partizánske sa listom zo dňa 27. februára 2017 (v prílohe materiálu) obrátilo na primátorku mesta Prievidza s prosbou, aby v mestskom zastupiteľstve zabezpečila prerokovanie problematiky znečisťovania a ochrany ovzdušia na hornej Nitre. Okrem iného primátor Partizánskeho v liste vyzýva, aby mesto Prievidza spoločne, cez volených predstaviteľov samosprávy, jednoznačne definovalo odmietavý postoj k akýmkoľvek pokusom poškodzujúcim zdravie občanov našich miest a obcí a prijalo stanovisko, ktoré bude umocňovať význam spoločného zápasu o ochranu zdravia a životného prostredia v regióne hornej Nitry. List je adresovaný aj všetkým primátorom miest v okrese Prievidza a všetkým starostkám a starostom obcí v okresoch Prievidza a Partizánske.

Slovenský hydrometeorologický ústav na konci januára 2017 vydal pre mesto Prievidza signál upozornenie - prvý stupeň smogovej situácie. Dôvodom bolo to, že nameral prekročenie prahu koncentrácie častíc dva po sebe nasledujúce dni. Následne Okresný úrad Trenčín aktivoval akčný plán na zabezpečenie kvality ovzdušia pre okres Prievidza. Ten identifikuje činnosti a zdroje znečisťovania ovzdušia a krátkodobé opatrenia, ktoré sa majú vykonať na zlepšenie kvality vzduchu.

Hornonitrianske bane Prievidza realizovali v závere roka 2016 a úvode roka 2017 prevádzkové testovanie náhradnej spaľovacej jednotky v Elektrárňach Nováky. Na spaľovanie uhlia používali odstavený 3. blok v ENO. Podľa informácií, ktoré poskytli HBP, bol 3. blok technicky upravený na nižší výkon a používalo sa v ňom pri testovaní nízkosírnate palivo. Motiváciou bolo odskúšať nový spôsob odsírenia za pomoci bikarbonátu sodného, meranie teplotných spádov v kotly za účelom návrhu vhodnej denitrifikácie a samozrejme v neposlednom rade aj dobeh výroby elektriny z dôvodu poruchovosti. HBP uviedli, že takéto testovanie sa zahájilo po dohode s Ministerstvom životného prostredia, Okresným úradom - odborom starostlivosti o ŽP a Slovenskou inšpekciou životného prostredia v Banskej Bystrici.

Ministerstvo životného prostredia SR 14. februára 2017 informovalo, že podporuje čo najskoršie ukončenie testovania prevádzky náhradnej spaľovacej jednotky v Elektrárni Nováky. Envirorezort uviedol, že s cieľom riešiť aktuálnu situáciu sa koncom januára pracovníci ministerstva životného prostredia stretli so zástupcami Elektrárne Nováky, ktorá

prenajala pôvodný parný jednotúrbínový kotol v bloku č. 3 Hornonitrianskym baniam Prievidza. Na základe zistených skutočností sa envirorezort rozhodol vyzvať prevádzkovateľa na ukončenie prevádzkového pokusu najneskôr do konca februára 2017.

Slovenské elektrárne 28. februára 2017 informovali o ukončení tohto testu a uviedli, že vykonané emisné merania a monitoring spalín budú slúžiť ako podklad pre detailnú analýzu investičných a prevádzkových nákladov zameranú na posúdenie možnosti vzniku takzvanej náhradnej spaľovacej jednotky, ktorá by sa používala v prípade výpadku alebo odstavenia prevádzkovaných blokov 1 a 2.

Ministerstvo životného prostredia SR 28. februára 2017 pre TASR uviedlo, že prevádzkový pokus v Elektrárni Nováky sa končí a plánuje kontrolu prostredníctvom Slovenskej inšpekcie životného prostredia. Hovorca ministerstva uviedol aj to, že rezort pripravuje novelu zákona o ochrane ovzdušia, ako aj vykonávaciu vyhlášku k tomuto zákonu. Informoval o zámere testovacie pokusy v elektrárnach uskutočňovať v inom režime ako v súčasnosti. Testovacia prevádzka má po novom podliehať prísnejším pravidlám a nová vyhláška o ochrane ovzdušia má zabezpečiť kvalitnejšie informácie o možnej smogovej situácii. Cieľom avizovaných legislatívnych zmien má byť účinnejšie chrániť ovzdušie a zdravie ľudí.

Návrh na uznesenie:

Mestská rada v Prievidzi

I. berie na vedomie

- a) list mesta Partizánske zo dňa 27. februára 2017 adresovaný primátorke mesta Prievidza,
- b) dôvodovú správu k materiálu Výzva na zaujatie stanoviska k problematike znečisťovania a ochrany ovzdušia na hornej Nitre.

II. odporúča – neodporúča MsZ

- a) prijať k problematike znečisťovania a ochrany ovzdušia na hornej Nitre uznesenie ako je navrhnuté v materiáli.

Mestské zastupiteľstvo v Prievidzi

I. berie na vedomie

- a) list mesta Partizánske zo dňa 27. februára 2017 adresovaný primátorke mesta Prievidza,
- b) dôvodovú správu k materiálu Výzva na zaujatie stanoviska k problematike znečisťovania a ochrany ovzdušia na hornej Nitre.

II. žiada

- a) Ministerstvo životného prostredia SR, Okresný úrad v Prievidzi a Slovenskú inšpekciu životného prostredia, aby využívali všetky právne nástroje, ktoré majú k dispozícii, na to, aby neboli povolené akékoľvek pokusy poškodzujúce zdravie obyvateľov miest a obcí na hornej Nitre.

III. poveruje primátorku mesta

- a) požiadať najneskôr do 15. apríla 2017 Ministerstvo životného prostredia SR o sprístupnenie informácií o skutočnostiach zistených na stretnutí pracovníkov Ministerstva životného prostredia SR so zástupcami Elektrárne Nováky, na základe ktorých sa rozhodlo 14. februára 2017 vyzvať prevádzkovateľa na ukončenie prevádzkového pokusu náhradnej spaľovacej jednotky v Elektrárni Nováky najneskôr do konca februára 2016,
- b) požiadať najneskôr do 15. apríla 2017 ministra životného prostredia SR Lászlóa Sólymosa, aby Ministerstvo životného prostredia SR pripravilo a predložilo na schválenie avizované legislatívne zmeny, ktorých cieľom je účinnejšie chrániť ovzdušie a zdravie ľudí, tak skoro ako to bude možné,
- c) požiadať najneskôr do 15. apríla 2017 Ministerstvo životného prostredia SR, Okresný úrad v Prievidzi a Slovenskú inšpekciu životného prostredia o sprístupnenie záverov všetkých kontrol zrealizovaných v ich pôsobnosti alebo v pôsobnosti nimi zriadených organizácií, ktoré boli vykonané v súvislosti s realizáciou prevádzkového testovania náhradnej spaľovacej jednotky v Elektrárňach Nováky,
- d) požiadať najneskôr do 15. apríla 2017 spoločnosť Slovenské elektrárne a spoločnosť Hornonitrianske bane Prievidza o sprístupnenie vykonaných emisných meraní a monitoringov spalín prevádzkového pokusu na treťom bloku elektrárne Nováky, ktoré majú slúžiť ako podklad pre detailnú analýzu investičných a prevádzkových nákladov zameranej na posúdenie možnosti vzniku takzvanej náhradnej spaľovacej jednotky,
- e) požiadať najneskôr do 15. apríla 2017 spoločnosť Slovenské elektrárne a spoločnosť Hornonitrianske bane Prievidza o to, aby bola mestu Prievidza po vypracovaní sprístupnená detailná analýza investičných a prevádzkových nákladov zameraná na posúdenie možnosti vzniku takzvanej náhradnej spaľovacej jednotky, ktorá má byť podľa medializovaných informácií vypracovaná na základe vykonaných emisných meraní a monitoringov spalín prevádzkového pokusu na treťom bloku elektrárne Nováky.

Príloha: List mesta Partizánske zo dňa 27. februára 2017 adresovaný primátorke mesta Prievidza

Napísal: Mgr. Alojz Vlčko, vedúci kancelárie primátorky